TWEEDE CONGRESDAG, *vrijdag 13 november 1959*

De Voorzitter opent te tien uur de ochtendzitting en geeft het woord aan pg. *Voskuil* ter beantwoording van de opmerkingen, die zijn gemaakt over het *beleid van de hoofdredactie van 'Het Vrije Volk'.*

Pg. *Voskuil* begint met de opmerking, dat hij het aantal abonnees op de krant niet zal gebruiken om de kritiek te weerleggen. Het aantal groeit steeds meer na een zeer geringe zomerinzinking. Het gaat de krant goed, mede door de activiteit van een groot aantal werkers, dat iedere dag op stap is. Dit maakt de redactie echter niet zorgeloos; de krant moet levend en boeiend blijven, dat vereist veel zorg. Men moet in de krant de mensen tegenkomen, die in de belangstelling staan: koningen, ontdekkers, Nobelprijswinnaars, enz. kortom alles wat er in de wereld gebeurt. Ook moet de krant een eigen oordeel hebben en moeten de lezers daaraan hun eigen oordeel kunnen toetsen.

Den Broeder heeft op het sensationele karakter van de voorpagina gewezen. Spr. is het eens dat in dit bepaalde geval waar de spr. op gedoeld heeft kritiek gerechtvaardigd was. De rel v. d. Zee is vooral door andere kranten aangeblazen. Over de verbrokkeling van Kamer- en raadsverslagen wordt dikwijls geklaagd. De bedoeling van de groepering van de onderwerpen is juist om de verslagen leesbaarder te maken. Bij de verwijzing naar andere pagina's wordt wel eens een vergissing gemaakt. De krant doet haar best ook tegenstanders tot hun recht te laten komen in de verslagen, maar de ruimte is nu eenmaal beperkt.

Van de op de krant betrekking hebbende voorstellen 94 t/m 107 is reeds een aantal aan verdere behandeling onttrokken, omdat zij betrekking hebben op de uitgave van weekbladen, het uitbreiden van het aantal vestigingen, de bezorging, de vergoeding van correspondenten, zaken die op het terrein van de Directie van de Arbeiderspers liggen, waaraan de voorstellen zijn doorgezonden. Ook bij de andere voorstellen zijn er die niet geheel op het terrein van de hoofdredactie liggen. Uit het aantal voorstellen hierover blijkt wel, dat de behoefte aan een ochtendblad in brede kring wordt gevoeld. Ook in de discussie is dat gebleken. Dit verlangen is een begrijpelijke zaak, omdat men — als men zekere eisen van morele zindelijkheid stelt — slechts weinig keus heeft. Dit is eigenlijk een zaak van de directie. Als spr. hierop thans toch ingaat zegt hij dit na overleg en namens de directie. Het Vrije Volk verschijnt niet uitsluitend als avondblad, ruim 30.000 abonnees ontvangen de krant 's morgens, o.a. in Utrecht. Op maandagmorgen bedraagt het aantal abonnees 65.000.

Ook als losnummer is de krant des morgens verkrijgbaar. De voorstellers hebben echter het oog op een algemeen ochtendblad en niet op een editie. De uitgave van een algemeen ochtendblad heeft al herhaaldelijk een punt van ernstige en diepgaande besprekingen uitgemaakt tussen de Raad van Commissarissen, de Directie en de Hoofdredactie. Realisering van plannen, die in ruime mate aan de wensen van de partij tegemoet zouden komen worden belemmerd door het grote tekort aan grafisch personeel in ons land, zodat de Directie niet in staat is een datum van uitvoering van haar plannen te noemen.

Pg. Voskuil behandelt dan de voorstellen, die geheel op het terrein van zijn verantwoordelijkheid liggen, allereerst voorstel 99a betreffende verbetering van plaatselijke en streekedities. De Haagse editie is een punt waaraan ernstig wordt gewerkt; wezenlijke verbetering is afhankelijk van uitbreiding van de outillage, die een betere verdeling van de edities over de verschillende drukkerijen mogelijk maakt. Spr. hoopt in 1961 op het congres een dankbetuiging van Den Haag te mogen incasseren. Wat de streekedities betreft, er zijn 42 edities in het hele land, dat betekent dat de ruimte voor het streeknieuws in omvang wordt bepaald door de omvang van de krant en de technische mogelijkheden. Vaak wordt geprobeerd de rayons meer te geven dan eigenlijk mogelijk is. In voorstel 104 wordt erop aangedrongen geen verminkte berichten uit plaatselijke bladen over te nemen. Waarom hebben deze afdelingen niet eerst eens voorbeelden ingebonden in plaats van de beschrijvingsbrief te belasten met nog een voorstel. Vanzelfsprekend is geen garantie te geven dat in de produktie van een paar duizend correspondenten nooit een bericht voorkomt, dat uit een klein plaatselijk blad is overgenomen, maar wanneer dit zou gebeuren dan zouden die plaatselijke bladen het ook lezen en heel gauw alarm slaan. Het omgekeerde komt nl. ook voor en dan slaan wij alarm. De oorzaak kan hierin gelegen zijn: sommige correspondenten werken voor verschillende bladen en geven ons dan het nieuws in de vorm, die voor onze krant geëist wordt, dus in een andere vorm dan voor de streekbladen. Daarmee kan dit voorstel wel als afgedaan worden beschouwd.

Spr. komt dan alvorens over te gaan tot het politieke beleid in engere zin terug op voorstel 103 over betere fotoweergave. Dit is een technische kwestie, rotatie- papier heeft twee kanten, op de voorkant komen de foto's beter tot hun recht dan op de achterkant. Ook de kwaliteit van het papier is wel eens wat minder. Geldrop stelt voor de tekst van ingezonden stukken niet te wijzigen. Wanneer aan die wens zou worden voldaan zou de krant te klein zijn om ze te bevatten.

In voorstel 98 vraagt de afdeling IJmuiden ook politieke tegenstanders in de krant aan het woord te laten. Een artikel van Romme over de huurblokkering zou zeker worden opgenomen, het zou wel kort en leesbaar moeten zijn. Er worden geen stukken geweigerd omdat spr. het met de inhoud niet eens is. Een krant is echter geen discussie-orgaan. De kans is echter niet groot dat tegenstanders artikelen aanbieden, want zij hebben hun eigen kranten. In voorstel 96 vraagt IJmuiden het opnemen van politieke strips. De gedachte is aantrekkelijk, maar striptekenaars en schrijvers die dit kunnen maken zijn zeer zeldzaam.

Noordwijkerhout vraagt herstel van het socialistisch commentaar in de krant. Spr. is ermee opgehouden omdat er meer ruimte voor andere rubrieken nodig was en hijzelf er een beetje genoeg van had. Het was vaak min of meer een herhaling van wat reeds voor de radio was gezegd.

Haarlem 7 verzoekt in de rubriek 'geestelijk leven' meer aandacht te schenken aan de humanistische levensbeschouwing, hetgeen op het congres ondersteund is door mevr. Bonn. Deze rubriek is een nieuwsrubriek uit de levensbeschouwelijke sectoren, zoveel als wij ze maar vinden kunnen, ook uit de humanistische sector. De kerken, die wereldomvattende organisaties zijn, leveren iedere dag nieuws op. De humanistische kring is niet alleen veel kleiner, maar organisatorisch ook heel anders en daar komt zo weinig nieuws uit, er zijn te weinig organisatorische activiteiten die aanleiding geven om een bericht in de krant te zetten.

Amsterdam-Zuid II vraagt een wekelijks politiek commentaar, hetgeen spr. wil overwegen. Den Haag 19 vraagt ook wekelijkse rubrieken van principieel socialistische aard. Wanneer men bedoelt een theoretische rubriek in te voeren, dan wijst spr. dit af. De krant moet actueel zijn.

Met betrekking tot voorstel 99 van Geleen wordt erop gewezen dat belangrijk nieuws nu eenmaal op de voorpagina hoort.

Ten aanzien van voorstel 94 is spr. het eens dat de politieke, economische en sociale voorlichting uitermate belangrijk is, daaraan wordt dan ook gedaan wat binnen de beschikbare ruimte mogelijk is.

Spr. eindigt met zijn dank uit te spreken voor de aandacht die het congres aan de krant heeft besteed en voor de gelegenheid om met deze grote kring van lezers te kunnen spreken. Voor een politieke hoofdredacteur is het natuurlijk wel prettig dat men zo weinig

kritiek heeft op het politieke beleid, maar uit een oogpunt van ‘public relations’ is een ruimere discussie over de krant met zoveel geselecteerde lezers een voorrecht, voor directie en redactie is dit een stimulans, hopelijk ook voor u, want het zijn de lezers die de krant tot de grootste krant van Nederland hebben gemaakt en die opvoeren naar nieuwe getallen!
De *Voorzitter* voegt hieraan toe dat het aantal van 305.000 dat in de kop van de krant staat, vandaag 307.000 zou moeten zijn. Hij dankt de hoofdredacteur voor de wijze waarop de krant wordt gemaakt, evenals de directie van de krant en de medewerkers, die in de afgelopen tijd niets hebben nagelaten om de krant groter te maken.